

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 9P/229/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519201393
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Majcher
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2020:8519201393.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: G. D., O. XX.XX.XXXX, M. D., O. XX.XX.XXXX R. F. D., O. XX.XX.XXXX, Z. V. G. XX, D. F. Ľ., t. č. umiestnené v Centre pre deti a rodiny Necpaly, Necpaly č. 44, deti matky: G. D., O. XX.XX.XXXX, Z. V. G.Č. XX, D. F. Ľ., Z. Č. X. Ú. O. X. X. R. Ú. O. X. Z. D. F., X. XXX/XX, O. - N., R. D.: Y. U., O. XX.XX.XXXX, Z. V. M.M. XXX, D. F. Ľ., Z. Č. X. Ú. O. X. X. R. Ú. O. X. Z. D. F., V. X, M. - Š., v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa na pozbavenie výkonu rodičovských práv a povinností a o návrhu na ustanovenie poručníka, takto

rozhodol:

P o z b a v u j e matku G. D., O. XX.XX.XXXX R. D. Y. U., O. XX.XX.XXXX rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletým deťom v celom rozsahu a u s t a n o v u j e maloletým deťom za poručníka riaditeľa Centra pre deti a rodiny Necpaly U. G. R., O. XX.XX.XXXX, ktorý bude maloleté deti zastupovať, spravovať ich majetok a dohliadať na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa im poskytuje.

U. G. R. j e p o v i n n ý predkladať súdu správy o maloletých deťoch a o nakladaní s ich majetkom vždy k 30.06. a 31.12. každého kalendárneho roka.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa podal na Okresný súd Stará Ľubovňa dňa 14.10.2019 návrh na pozbavenie rodičovských práv a povinností otca a matku k maloletým deťom. Návrh bol na tunajší súd po prenesení miestnej príslušnosti prijatý dňa 25.10.2019.

Svoj návrh odôvodnil skutočnosťou, že dňa 26.08.2019 rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 1T/55/2019, právoplatný dňa 11.9.2019, boli matka mal detí G. D., O. XX.X.XXXX R. D. U. Y. Y. U., O. XX.X.XXXX uznaní vinnými zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie §138 písm. b/, písm. j/ Trestného zákona. Podľa dostupných informácií dňa 8.10. 2019 nastúpili menovaní výkon trestu v ÚVV a ÚVTOS v Prešove. V zmysle § 38 ods. 4 Zákona o rodine navrhujú, aby súd zasiahol do rodičovských práv oboch rodičov.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa podal dňa 15.10.2019 na Okresný súd Stará Ľubovňa návrh na ustanovenie poručníka maloletým deťom. Návrh bol na tunajší súd po prenesení miestnej príslušnosti prijatý dňa 25.10.2019. Návrh bol zapísaný pod spis. zn. č. 19P/206/2019.

Svoj návrh odôvodnil skutočnosťou, že dňa 26.8.2019 rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 1T/55/2019, právoplatný dňa 11.9.2019, boli matka mal detí G. D., O. XX.X.XXXX R. D. U. Y. Y. U., O. XX.X.XXXX uznaní vinnými zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. b/, ods. 3 písm. d/ Trestného zákona s poukazom na ustanovenie §138 písm. b/, písm. j/

Trestného zákona. Podľa dostupných informácií dňa 8.10. 2019 nastúpili menovaní výkon trestu v ÚVV a ÚVTOS v Prešove. Tunajší úrad podal návrh na okresný súd vo veci pozbavenia rodičovských práv rodičov pre zneužitie rodičovských práv. Navrhujú, aby funkciu poručníka vykonávalo Centrum pre deti a rodiny Necpaly, Necpaly 46, 038 12 Necpaly, ktoré s vykonávaním funkcie poručníka súhlasí. Maloleté deti sú dlhodobo umiestnené v uvedenom centre a je nad nimi nariadená ústavná starostlivosť.

3. Uznesením č.k. 9P/229/2019-30 zo dňa 06.11.2019, právoplatným dňa 6.12.2019 súd oba návrhy spojil do jedného konania vedeného pod spis. Zn. č. 9P/229/2019.

4. Rodičia sa k návrhom písomne nevyjadрили.

5. Na pojednávaní konanom dňa 19.08.2020 boli prítomní zástupkyňa Centra pre deti a rodiny Necpaly U.. Y. Š. a kolízny opatrovník. Matka, otec a navrhovateľ sa na pojednávaní nezúčastnili, predvolanie im bolo doručené riadnym spôsobom. Navrhovateľ svoju neprítomnosť ospravedlnil, súhlasil s tým, aby súd pojednával v jeho neprítomnosti. Matka a otec svoju neprítomnosť neospravedlnili a nežiadali o odročenie pojednávania. Súd v zmysle § 31 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s ustanovením § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti navrhovateľa, matky a otca.

6. Súd vykonal dokazovanie:

- výsluchom zástupkyne Centra pre deti a rodiny Necpaly a kolízneho opatrovníka,
- rodnými listami maloletých detí,
- rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 1T/55/2019 zo dňa 26.08.2019,
- oznámením Centra pre deti a rodiny Necpaly zo dňa 19.08.2020,

a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 1T/55/2019 zo dňa 26.08.2019, právoplatným dňa 11.09.2019 súd uznal oboch rodičov za vinných pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby za čo sa im uložil trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov nepodmienečne. Zločin spáchali na maloletých deťoch, spôsobili im fyzické utrpenie bezdôvodným odopieraním stravy, odopieraním nevyhnutnej starostlivosti, ošatenia, hygieny a zdravotnej starostlivosti, a čin spáchali závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a na viacerých osobách. Súd ich vo vzťahu k maloletým deťom uznal za vinných, že

- ako rodičia mal. dcéry F. D., O.. XX.XX.XXXX, ktorá s nimi žije v spoločnej domácnosti v obci M. XXX, D. F. Ľ., v období od 14.12.2011 do 3.4.2018 maloletej nepravidelne venovali dostatočnú starostlivosť tak, že jej poskytovali nevhodnú nedostatočnú výživu po stránke kvality ako aj kvantity, nerešpektovali vyšetrenia a kontroly na detskej ambulancii, ako aj na odborných vyšetreniach, nezabezpečovali jej čisté domáce prostredie po stránke hygieny a ošatenia, nedodržovali osobnú hygienu, čím jej spôsobovali slabý stav výživy, zanedbanie hygieny tela a zdravotnej starostlivosti, následkom čoho bola v uvedenom období niekoľkokrát hospitalizovaná v Ľubovnianskej nemocnici, n. o., v dôsledku čoho dňa 3.4.2018 na základe uznesenia Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2P/168/2017 zo dňa 26.2.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 27.3.2018, bola umiestnená v Detskom domove Necpaly, okres Martin,
- ako rodičia mal. dcéry M. D., O.. X.X.XXXX, ktorá s nimi žije v spoločnej domácnosti v obci Kolačkov 106, okres Stará Ľubovňa, v období od 10.3.2013 do 3.4.2018 maloletej nepravidelne venovali dostatočnú starostlivosť tak, že jej poskytovali nevhodnú nedostatočnú výživu po stránke kvality ako aj kvantity, nerešpektovali vyšetrenia a kontroly na detskej ambulancii, ako aj na odborných vyšetreniach, nezabezpečovali jej čisté domáce prostredie po stránke hygieny a ošatenia, nedodržovali osobnú hygienu, čím jej spôsobovali slabý stav výživy, zanedbanie hygieny tela a zdravotnej starostlivosti, následkom čoho bola v uvedenom období niekoľkokrát hospitalizovaná v Ľubovnianskej nemocnici, n. o., v dôsledku čoho dňa 3.4.2018 na základe uznesenia Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2P/168/2017 zo dňa 26.2.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 27.3.2018, bola umiestnená v Detskom domove Necpaly, okres Martin,
- ako rodičia mal. dcéry G. D., O.. XX.XX.XXXX, ktorá s nimi žije v spoločnej domácnosti v obci M. XXX, D. F. Ľ., v období od jej narodenia do 3.4.2018 maloletej nepravidelne venovali dostatočnú starostlivosť tak, že jej poskytovali nevhodnú nedostatočnú výživu po stránke kvality ako aj kvantity, nerešpektovali vyšetrenia a kontroly na detskej ambulancii, ako aj na odborných vyšetreniach, nezabezpečovali jej čisté domáce prostredie po stránke hygieny a ošatenia, nedodržovali osobnú hygienu, čím jej spôsobovali

slabý stav výživy, zanedbanie hygieny tela a zdravotnej starostlivosti, následkom čoho bola v uvedenom období niekoľkokrát hospitalizovaná v Ľubovnianskej nemocnici, n. o., v dôsledku čoho dňa 3.4.2018 na základe uznesenia Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 2P/168/2017 zo dňa 26.2.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 27.3.2018, bola umiestnená v Detskom domove Necpaly, okres Martin, pričom rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/29/2015 zo dňa 24.4.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.4.2015, boli obžalovaní G. D. R. Y. U. uznaní vinnými zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona a bol im uložený trest odňatia slobody v trvaní 2 roky so skúšobnou dobou v trvaní 3 roky,

8. Z oznámenia Centra pre deti a rodiny Necpaly zo dňa 19.08.2020 vyplýva, že riaditeľ centra ako fyzická osoba súhlasí s ustanovením za poručníka.

9. Kolízny opatrovník uviedol, že všetky uvádzané skutočnosti aj na dnešnom pojednávaní aj v priebehu celého pojednávania sú im samozrejme známe, keďže sú súčinní a spolupracujú s Centrom pre deti a rodiny Necpaly. Myslia si rovnako, že bude v záujme maloletých detí, aby boli rodičia pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností a aby bol ustanovený riaditeľ centra za poručníka.

10. Zástupkyňa Centra pre deti a rodiny Necpaly uviedla, že pokiaľ sa majú vyjadriť, maloleté deti sú umiestnené v ich zariadení od 03.04.2018. Rodičia sa zaujímali o deti, pokiaľ aj boli na slobode, sporadicky, bolo to možno tri - štyrikrát do roka, kedy boli aj nejaké interakcie, to znamená stretnutie rodičov a maloletých detí. Od nástupu do výkonu trestu odňatia slobody sa nijakým spôsobom nekontaktovali s maloletými deťmi. Aj toto je asi dôvod, prečo súhlasia s tým, aby boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností. Rovnako súhlasia s tým, aby bol, teda aj pán riaditeľ súhlasil s tým, že on ako fyzická osoba bude ustanovený za poručníka maloletým deťom.

11. Podľa § 38 ods. 4 Zákona o rodine (ďalej len „ZR“), ak rodič zneužíva svoje rodičovské práva a povinnosti najmä týraním, zneužívaním, zanedbávaním maloletého dieťaťa alebo iným zlým zaobchádzaním s maloletým dieťaťom, alebo výkon rodičovských práv a povinností napriek predchádzajúcim upozorneniam závažným spôsobom zanedbáva, súd pozbaví rodiča výkonu rodičovských práv.

12. Podľa § 39 ods. 2 ZR, ak rodičovské práva a povinnosti nemôže vykonávať ani jeden z rodičov alebo ak súd rozhodol podľa § 38 ods. 1 alebo 4 vo vzťahu k jedinému žijúcemu rodičovi, ustanoví vo svojom rozhodnutí maloletému dieťaťu poručníka.

13. Podľa § 56 ods. 1 ZR, ak obaja rodičia maloletého dieťaťa zomreli, boli pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, bol pozastavený výkon ich rodičovských práv a povinností alebo nemajú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, súd ustanoví maloletému dieťaťu poručníka, ktorý bude zabezpečovať jeho výchovu, zastupovať ho a spravovať jeho majetok.

14. Podľa § 56 ods. 3 ZR, ak sa poručník o dieťa osobne nestará, dohliada na rozsah a spôsob starostlivosti, ktorá sa dieťaťu poskytuje.

15. Podľa § 57 ods. 1 ZR, ak sú rodičia maloletého dieťaťa nažive a ak to nie je v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, súd ustanoví za poručníka predovšetkým toho, koho navrhli rodičia, ktorých výkon rodičovských práv a povinností bol pozastavený. Ak niet takej osoby, súd ustanoví za poručníka niekoho z príbuzných alebo blízkych osôb maloletého dieťaťa alebo jeho rodiny alebo inú fyzickú osobu.

16. Podľa § 58 ods. 1 ZR, V rozhodnutí o ustanovení poručníka súd uvedie konkrétny rozsah majetku, ktorý bude poručník spravovať, spôsob nakladania s ním a lehoty, v ktorých je poručník povinný predkladať súdu správy o nakladaní s majetkom maloletého dieťaťa a správy o maloletom dieťati. Pri výkone správy majetku maloletého dieťaťa poručníkom sa použije osobitný predpis.

17. Podľa § 58 ods. 3 ZR, Poručník je povinný vykonávať svoju funkciu riadne a v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Za jej riadny výkon zodpovedá súdu. Rozhodnutie poručníka týkajúce sa každej podstatnej veci maloletého dieťaťa vyžaduje schválenie súdu.

18. Podľa § 58 ods. 4 ZR, Súd sústavne sleduje spôsob výkonu funkcie poručníka a najmenej dvakrát do roka v súčinnosti s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany výkon funkcie poručníka hodnotí.

19. Podľa článku 5 veta prvá ZR je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú.

20. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že je v záujme maloletých detí, aby boli rodičia pozbavení výkonu rodičovských práv a povinností, keďže rodičia svoje deti dlhodobo zanedbávali, starostlivosť o ne bola dlhodobo slabá, deti boli podvýživované, bolo s nimi zle zaobchádzané, nebola dodržiavaná hygiena detí, rodičia nerešpektovali odporúčania lekárov, v dôsledku čoho boli deti opakovane hospitalizované. Rodičia boli opakovane právoplatne odsúdení pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby, pričom posledným odsudzujúcim rozsudkom im bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody na 7 rokov. Maloleté deti boli rozhodnutím súdu zverené do ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Necpaly.

Na základe uvedeného súd jednoznačne dospel k záveru, že sú naplnené zákonné predpoklady pre pozbavenie rodičov ich rodičovských práv a povinností k maloletým deťom v celom rozsahu.

21. Keďže rodičia rozhodnutím súdu prestávajú mať zákonných zástupcov, súd v zmysle § 39 ods. 2 ZR ustanovil za poručníka maloletým deťom U.. G. R., O.. XX.XX.XXXX, ktorý je vo svojom povolaní riaditeľ Centra pre deti a rodiny Necpaly, a teda je aj osobou, ktorú maloleté deti poznajú už dlhší čas. Aj s praktického hľadiska (deti sú s ním v dennom kontakte, poznajú ho, vie byť promptne pri všetkých úkonoch a podobne) je tou najvhodnejšou osobou pre ustanovenie za poručníka. S ustanovením do funkcie poručníka súhlasil.

22. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolaie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).